

Özofajial Melanozis: Olgu Sunumu

Melanocytosis of the Oesophagus: Case Report

Hatice ÜNVERDİ¹, Berna SAVAŞ², Arzu ENSARİ², Ali ÖZDEN³

¹Etilik İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Patoloji Bölümü, ANKARA, TÜRKİYE
Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ²Patoloji ve ³Gastroenteroloji Anabilim Dalları, ANKARA, TÜRKİYE
Department of ¹Pathology, Etilik İhtisas Education and Research Hospital, ANKARA, TURKEY
Departments of ²Pathology and ³Gastroenterology, Ankara University, Faculty of Medicine, ANKARA, TURKEY

ÖZ

Özofajial melanozis özofagus skuamöz epitelinde melanositik proliferasyon ve mukozada melanin birikimi ile giden benign klinikopatolojik bir antitedir. Etiyolojisi ve doğal seyri net olarak bilinmemesine karşın bazı yazarlar tarafından primer özofajial melanomaların öncü lezyonları olabileceği belirtilmiştir. Oldukça nadir görülen bir antite olan özofajial melanozis ardışık yapılan gastrointestinal endoskopiler sırasında %0,07-2,1 oranında bildirilmesine karşın otopsi materyallerinde daha sık olarak görülmektedir. Şimdiye kadar literatürde 34 olgu bildirilmiştir. Bunların büyük çoğunluğu Asya ve Doğu Asya kökenlidir. Batı ülkelerinde çok daha az oranda görülmektedir. Olgular arasında yaş ve cinsiyet ayrımı bulunmamaktadır. Burada nadir görülen bir antite olan özofajial melanozis tanısı alan 3 ayrı olgu literatür bilgileri eşliğinde sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Özofagus, Melanozis, Melanoma

ABSTRACT

Esophageal melanocytosis is a benign clinicopathologic entity characterized by melanocytic proliferation in esophageal squamous epithelium and melanin deposition in the mucosa. Little is known about the etiology and natural course of this condition, although it has been suggested to be a precursor of primary esophageal melanoma by some authors. Following a search of the databases regarding esophageal melanocytosis and melanosis, thirty-four cases of isolated esophageal melanocytosis were found. The histopathologic features of esophageal melanocytosis are reviewed and its differential diagnosis with other pigmented esophageal lesions is discussed.

Key Words: Esophagus, Melanosis, Melanoma

GİRİŞ

Özofajial melanozis ya da özofajial melanositozis (ÖM), özofagus skuamöz epitelinde melanositik proliferasyon ve mukozada melanin birikimi ile giden benign klinikopatolojik bir antitedir (1). Etiyolojisi ve doğal seyri net olarak bilinmemesine karşın bazı yazarlar tarafından primer özofajial melanomaların öncü lezyonları olabileceği belirtilmiştir (1, 2). Oldukça nadir görülen bir antite olan ÖM ardışık yapılan gastrointestinal endoskopiler sırasında %0,07-2,1 oranında bildirilmesine karşın otopsi materyallerinde daha sık olarak görülmektedir (2, 3). Şimdiye kadar literatürde 34 olgu bildirilmiş, bunların 21'inin Hindistan, 6'sının ise Japon serilerine ait olgular olduğu tespit edilmiştir. Batı ülkelerinde çok daha az oranda görülmektedir. Olgular arasında yaş ve cinsiyet ayrımı bulunmamaktadır. Burada nadir görülen bir antite olan ÖM tanısı alan 3 ayrı olgu literatür bilgileri eşliğinde sunulmaktadır.

OLGU SUNUMU

Gastrit şikayetleri nedeniyle endoskopik inceleme yapılan 74 (Erkek), 42 (Kadın) ve 59 (Kadın) yaşlarındaki olgularda endoskopi sırasında özofagus mukozasında milimetrik boyutlarda pigmentasyon gözlenmiştir. Bunun dışında olguların hiçbirinde klinik ve endoskopik spesifik bir patolojiye rastlanmamıştır.

Patolojik Bulgular

Her üç olguda da benzer histopatolojik özellikler saptanmıştır. Özofagus skuamöz epitel bazal tabakasında ve epitel altı sahalarda melanofajlar içerisinde koyu kahve renkli pigment birikimi izlenmiştir (Şekil 1, 2). Ayırıcı tanı için yapılan demir boyasında boyanma gözlenmemiştir. Masson fontana histokimyasal boyası ile biopsi materyalinde izlenen pigmentin melanin pigmenti ile uyumlu olduğu sonucuna varılmıştır (Şekil 3). Endoskopik ve mikroskopik bulgular eşliğinde her üç olgu da özofajial melanozis tanısı almıştır.

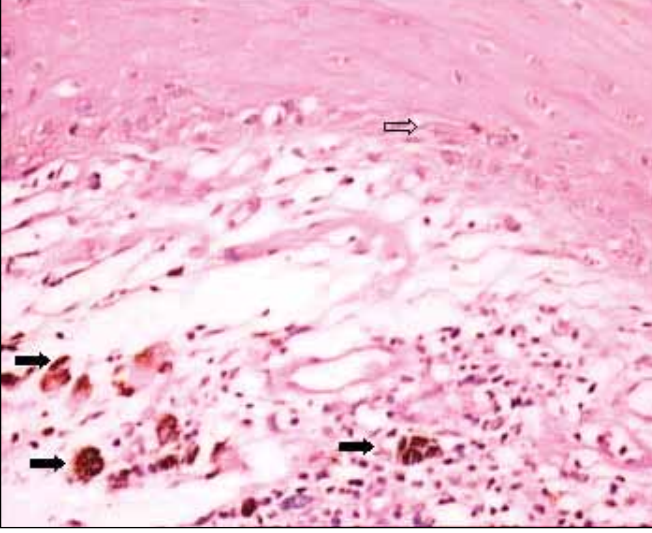
Geliş Tarihi/Received : 21.05.2010

Kabul Tarihi/Accepted : 04.11.2010

Yazışma Adresi/Correspondence: Hatice ÜNVERDİ

Etilik İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Patoloji Bölümü, ANKARA, TÜRKİYE / Department of Pathology, Etilik İhtisas Education and Research Hospital, ANKARA, TURKEY

E-posta/E-mail: drgermen@yahoo.com Tel/Phone: +90 312 567 24 53

Şekil 1: Özofagus bazal epitelinde ve submukozada melanofajlar içinde koyu kahve renkli pigment birikimi (H&E, x400).

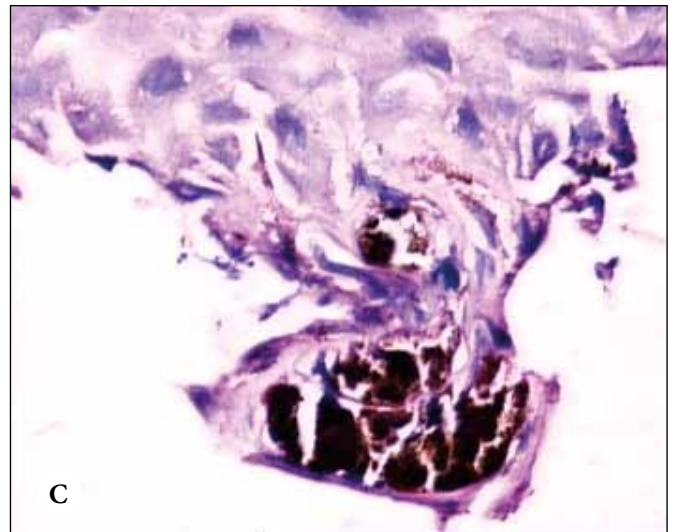
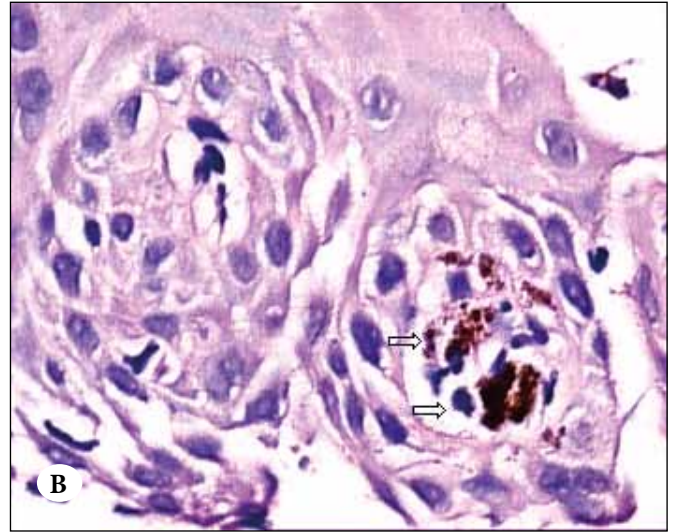
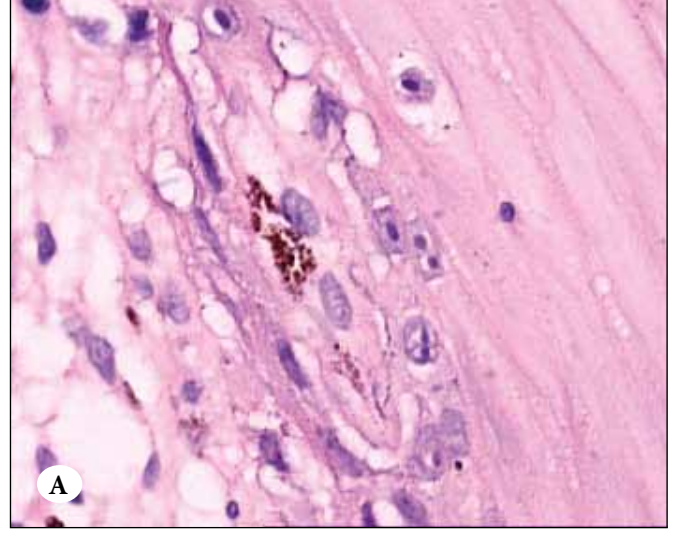
TARTIŞMA

Özofajial melanozis, özofagus skuamöz epitelinde melanositik proliferasyon ve mukozada melanin depolanması ile giden benign bir lezyondur. Genellikle özofagus orta ve alt 1/3'lük kısmında görülmektedir (1, 2). Nadir görülen ancak iyi tanımlanmış bir antitedir. Etiyoloji ve patogenezi net olarak bilinmemesine karşın gastroözofajial reflü ya da mukozada hasar veya keratinosit hiperplazisi ile seyreden diğer kronik uyarılar sonucunda ortaya çıktığı düşünülmektedir. Laugier-Hunziker sendromu ve Addison Hastalığı gibi sistemik hastalıklarla ve anal melanom ile in-situ skuamöz hücreli karsinomlarla da birlikteliği görülmüştür (1-5).

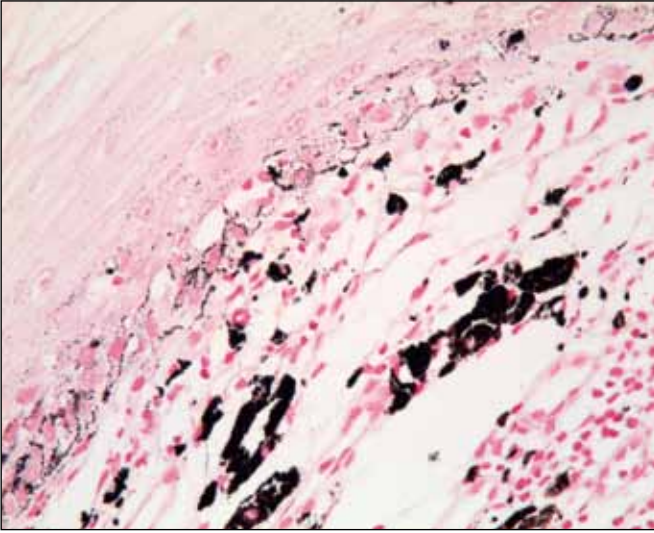
Embriyolojik olarak nöral krestten köken alan melanositler fetal hayat sırasında periferik sinirlerden epidermis, saç follikülleri, oral kavite, nazofarenks, uvea, leptomeninks ve iç kulağa doğru yer değiştirmektedir. Özofagus normal mukozası melanosit içermemektedir. Ancak embriyogenez sırasında aberran migrasyon sonucunda özofagus mukozasında bazal melanositler görülebilmektedir. Başka bir olasılık ise skuamöz epitel bazal tabakasında yer alan kök hücrelerin dedifferansiasyonu sonucu melanositlerin oluştuğudur (1).

Özofagus mukozasında epitel ve lamina propria arasında melanosit artışı ilk kez 1963'de De la Pava ve ark. tarafından tanımlanmıştır (6). Etiyolojisi ve doğal seyri net olarak bilinmemesine karşın primer özofajial melanomaların prekürsör lezyonları olabileceği bildirilmektedir (1, 4-6).

ÖM, ayırıcı tanısında melanin depozisyonu ile giden malign melanoma ve melanositik nevüs aklı gelmelidir (1, 5-7).

Şekil 2A-C: Skuamoz epitel bazal tabakasında melanin pigmenti (H&E, x1000).

Şekil 3: Masson Fontana boyası ile siyah boyanma gösteren melanin pigmenti (x400).

Özofagusun primer melanomu oldukça nadirdir ve tüm özofajial malignitelerin % 0,1-0,4'ünü oluşturmaktadır. Endoskopik olarak orta ve alt özofagusta pigmentli ya da pigmentsiz polipoid kitle şeklinde ortaya çıkmaktadır (1, 3). Histolojik olarak melonamalar sellüler, oldukça fazla mitoz içeren, epiteloid ya da iğsi görünümde, nükleer atipi ve belirgin nükleol bulunduran hücrelerle karakterlidir (1). Melanositik nevüs ise oldukça nadir görülen bir antitedir. Günümüze kadar Lam ve ark. tarafından bildirilmiş tek bir olgu bulunmaktadır (7). Deri ve mukozalarda görülen melanositik nevüsler ile benzer histomorfolojik özelliklere sahiptir. Subepitelyal bağ dokuda dendritik melanositlerin varlığı ve 'junctional' melanositik aktivitenin bulunmaması ile karakterlidir. Sitolojik atipinin yokluğu ile melanomadan ve stromal dokuda pigmentli dendritik melanositlerin varlığı ile melanositozisten ayrılmaktadır (1, 7).

ÖM'nin klinik ve endoskopik ayırıcı tanısında ise teorik olarak antrakozis, hemosiderozis, lipofuksin pigment birikimi ve ekzojen boya alımı akla gelmelidir. Ancak bu antitelerin ayırıcı tanısı histolojik olarak ve histokimyasal boyalar yardımı ile olabilmektedir. Endoskopik ayırıcı tanıda akılda tutulması gereken diğer bir antite ise 'black' özofagustur. Endoskopik olarak özofagus siyah pigmente bir şekilde görülürken histolojik olarak mukozal nekrozun eşlik ettiği şiddetli akut inflamasyon ile karakterlidir. Etiyolojide arterioskleroz, atrial tromboz ve aort disseksiyonu gibi iskemik hasara neden olan etkenler bulunmaktadır (1, 8).

Sonuç olarak, uzun dönem takip açısından veriler yetersiz olmakla birlikte özofagus biyopsi materyali değerlendirilmesi sırasında bu antitenin akılda tutulması, melanomların öncü lezyonu olabileceğinden bu olguların klinik ve endoskopik olarak takiplerinin yapılması uygun olacaktır.

KAYNAKLAR

1. **Chang F, Deere H:** Esophageal melanocytosis, morphological features and review of the literature. Arch Pathol Lab Med 2006,130:552-557
2. **Ymazaki K, Ohmori T, Kamagai Y, Makuuchi H, Eyden B:** Ultrastructure of esophageal melanocytosis. Virchows Arch A Pathol Anat Histopathol 1991, 418:515-522
3. **Chang F:** Melanocytosis of the oesophagus: a case report. Pathology 2006, 38:83-85
4. **Yamamoto O, Yoshinaga K, Asahi M, Murata I:** A Laugier-Hunziker syndrome associated with esophageal melanocytosis. Dermatology 1999, 199:162-164
5. **Jones BH, Fleischer DE, De Petris G, Heigh RI, Shiff AD:** Esophageal melanocytosis in the setting of Addison's disease. Gastrointest Endosc 2005, 61:485-487
6. **De la Pava S, Nigogosyan G, Pickren JW, Cabrera A:** Melanosis of the esophagus. Cancer 1963, 16:48-50
7. **Lam KY, Law S, Chan GSW:** Esophageal blue nevus: an isolated endoscopic finding. Head Neck 2001, 23:506-509
8. **Geller A, Aguilar H, Burgart L, Gostout CJ:** The black esophagus. Am J Gastroenterol 1995, 90:2210-2212